

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, dnia 21 marca 2003 r.

36005

RPO-425231-VI/02/GF

Pan
Sławomir Cytrycki
Minister Skarbu Państwa
WARSZAWA

Szanowny Panie Ministrze,

Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymał skargę Komisji Zakładowych NSZZ „Solidarność” działających w Oddziałach Spółki „WARS” SA oraz Przewodniczącego Komisji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Nr 1805 na postanowienia Statutu Spółki w części dotyczącej udziału pracowników w sprawowaniu władzy korporacyjnej. Autorzy skargi wyrażają dezaprobatę dla zmiany Statutu Spółki dokonanej Uchwałą nr 2 z dnia 4.IX.2002 r., zarzucając postanowieniom statutu, dotyczącym wyboru członka zarządu oraz członków rady nadzorczej, niezgodność z postanowieniami ustawy z dnia 30.VIII.1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (jedn. t. Dz. U. nr 171/2002, poz. 1397).

Zastrzeżenia skarżących budzi wprowadzenie wymogu posiadania przez kandydata na członka zarządu wyższego wykształcenia i pięcioletniego stażu pracy, przyznanie prawa zgłaszania kandydatów na członka zarządu organizacjom związkowym działającym w spółce oraz grupom pracowników liczącym co najmniej 50 osób oraz przyjęcie zasady, iż w razie odwołania, rezygnacji lub śmierci członka rady nadzorczej

powołanego spośród osób wybranych przez pracowników powołuje się osobę, która uzyskała kolejną największą liczbę głosów w ostatnich wyborach.

W ocenie skarżących te postanowienia Statutu ograniczają prawa pracownicze zagwarantowane ustawą z dnia 30.VIII.1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Zarzuty organizacji związkowych zostały uznane przez Departament Nadzoru Właścicielskiego II Ministerstwa Skarbu Państwa (do którego - w imieniu Rzecznika - zwrócili się pracownicy Biura RPO w toku postępowania wyjaśniającego) - za bezpodstawne. Zdaniem Dyrektora Departamentu Pani Elżbiety Niebisz nie zachodzi sprzeczność zakwestionowanych postanowień Statutu z przepisami ustawy, zgodnie z którymi zasady i tryb wyboru i odwołania przez pracowników członków zarządu określa Statut, przyjęte kryteria dla kandydatów na członka zarządu nie są nadmiernie wygórowane, zaś zapis regulujący sposób postępowania w razie powstania vacatu w radzie nadzorczej nie ogranicza praw pracowników, a ponadto umożliwia uniknięcia kosztów związanych z wyborami uzupełniającymi.

W mojej ocenie zastrzeżenia zgłoszone w skardze związkowców są uzasadnione, zaś argumenty przedstawione w stanowisku dyrektora Departamentu nieprzekonywujące.

Wprowadzenie postanowieniami Statutu Spółki cenzusu wykształcenia i stażu pracy dla kandydatów na członków zarządu, w sytuacji gdy wymogów takich nie przewiduje ustawa o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, regulująca zasady udziału pracowników we władzach spółki, należy uznać za nieuprawnione i z punktu widzenia praw pracowników spółki za ograniczające ich, bierne prawo wyborcze.

Ograniczeń takich w odniesieniu do kandydatów na członków zarządu ustawa nie zawiera, zaś wprowadzenie takich ograniczeń w statucie narusza zasady powszechności wyborów proklamowanych w art. 16 ust. 2 ustawy. Tę samą zasadę wyborów naruszają przepisy Statutu dotyczące sposobu wyłaniania kandydatów na członków zarządu, przyznające takie prawa organizacjom związkowym i określonym grupom pracowników. Zasada powszechności wyborów to nie tylko eliminacja wyłączeń od udziału w wyborach ze względu na brak określonych kwalifikacji, ale także wpływ każdego pracownika na kształt wybieranego organu Spółki poprzez możliwość wysuwania kandydata do tego organu.

Podzielam również zastrzeżenia dotyczące sposobu uzupełniania składu rady nadzorczej. Postanowienia ustawy nie dają podstaw do innego sposobu wyłonienia przez pracowników kandydatów na członka rady nadzorczej niż w wyniku przeprowadzonych wyborów, stąd brak jest uzasadnienia "do pozbawienia pracowników prawa przeprowadzenia wyborów uzupełniających i zastąpienia ich zabiegiem polegającym na powołaniu osoby, która we wcześniejszych wyborach uzyskała kolejną największą ilość głosów.

Przedstawiając sprawę poruszoną w skardze związkowców, proszę Pana Ministra o zlecenie zbadania sprawy i poinformowanie mnie o zajętych stanowiskach.

Z wyrazami szacunku

/-/